

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2481/2021
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца Eurobank a.d., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Атанасовић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3791/2019 од 29.10.2020. године, у седници одржаној дана 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог АА из ..., изјављена против усвајајућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3791/2019 од 29.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 2301/2017 од 11.04.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је делимично одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Врању Ии бр. 104/15 од 05.06.2015. године, у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу на име дуга по уговору о кредиту бр. ../08 од 17.09.2008. године, а на основу менице бр. АБ .. од 17.09.2008. године, исплати износ од 181.136,97 динара, са законском затезном каматом почев од 22.05.2015. године до исплате, као и трошкове извршења у износу од 76.726,00 динара, док је у преосталом делу укинута решење о извршењу Основног суда у Врању Ии бр. 104/15 од 05.06.2015. године, којим је тужени обавезан да тужиоцу на име дуга по уговору о кредиту бр. ../08 од 17.09.2008. године, а на основу менице бр. АБ .. од 17.09.2008. године, исплати износ од 2.264.094,80 динара, са законском затезном каматом, почев од 22.05.2015. године до исплате и у том делу је тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 3791/2019 од 29.10.2020. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Основног суда у Врању П 2301/17 од 11.04.2019. године и одлучио тако што је делимично одржао на снази решење о извршењу

Основног суда у Врању Ии 104/15 од 05.06.2015. године и обавезао туженог да тужиоцу на име дуга по основу уговора о кредиту бр. ../08 од 17.09.2008. године, исплати износ од 2.200.721,10 динара, са законском затезном каматом на износ од 2.149.344,21 динар, почев од 22.05.2015. године до исплате, док је за већи износ од траженог износа од 2.264.094,80 динара, са законском затезном каматом почев од 22.05.2015. године па до исплате и за затезну камату на износ од 51.376,89 динара, почев од 22.05.2015. године до исплате, наведено решење о извршењу укинато и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 565.136,83 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против усвајајућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је, као извршни поверилац, поднео суду против туженог, као извршног дужника, предлог за извршење на основу веродостојне исправе, ради наплате новчаног потраживања – дуга по основу уговора о кредиту бр. ../08 од 17.09.2008. године и уговора о јемству од 17.09.2008. године, а на основу менице бр. АБ .. од 17.09.2008. године у износу од 2.445.231,70 динара. Основни суд у Врању је усвојио предлог за извршење и донео решење о извршењу Ии бр. 104/15 од 05.06.2015. године, против кога је тужени, као извршни дужник, изјавио приговор, па је решењем Основног суда у Врању Ии бр. 104/15 од 13.07.2015. године, решење о извршењу стављено ван снаге у делу којим је одређено извршење и одлучено да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога. Тужилац је са корисником кредита Тргошпед д.о.о. Врање, чији је директор и оснивач тужени, закључио уговор о кредиту бр. ../08 дана 17.09.2008. године, којим му је одобрио кредит са валутном клаузулом у износу од 30.000 евра у динарској противвредности по куповном курсу банке на дан исплате, на рок од 120 месеци, са уговореном каматом по стопи од 17,50% на годишњем нивоу на неотплаћени износ главнице, при чему се камата обрачунава пропорционалном методом. Инструменти обезбеђења уговора о кредиту предвиђени су у члану 4. Уговора, тако што, поред осталог, обезбеђење уредног измирења обавеза које проистичу из тог уговора служе две бланко сопствене менице издате и потписане од стране туженог, који је изразио сагласност да банка, као менични поверилац, може поупунити бланко меницу која је дата као средство обезбеђења са клаузулом "без протеста" и у њу унети све битне меничне састојке у складу са условима предвиђеним тим уговором, а за наплату потраживања банке по основу главнице, редовне камате, затезне камате и других трошкова сходно уговору о кредиту који је потписао тужени. Тужилац је, као банка, са туженим, у својству јемца

закључио такође и уговор о јемству дана 17.09.2008. године којим је тужени, поводом напред наведеног уговора о кредиту бр. ../08 од 17.09.2008. године, преузео самосталну и неопозиву обавезу да, без приговора, као јемац платац, буде одговоран према банци за обавезу дужника, односно да ће испунити обавезу дужника из уговора о кредиту у целисти, као и да банка није дужна да се захтевом за испуњење обавезе из уговора о кредиту претходно обрати дужнику. Као средство обезбеђења обавезе по том уговору предвиђено је да јемац предаје банци две бланко сопствене менице са клаузулом "без протеста", као и да потписивањем тог уговора јемац неопозиво овлашћује банку да их може поупунити и у њих унети битне меничне елементе у складу са законом и уговором, а у вредности укупног потраживања банке према дужнику из уговора о кредиту. Меница серијског броја АБ .. издата дана 17.09.2008. године, гласи на износ од 2.445.231,70 динара, са датумом доспећа 22.05.2015. године, а ту меницу је, као трасант, са клаузулом "без протеста" потписао тужени. Траншпед д.о.о. Врање, као корисник кредита није испуњавао своје обавезе преузете уговором о кредиту, због чега тужилац има ненаплаћено потраживање које је утврђено налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке, а које, на дан проглашења кредита доспелим 22.05.2005. године, износи 2.272.969,26 динара, од чега је неизмирена главница дуга 2.149.344,21 динар, неизмирена редовна камата 123.625,05 динара и затезна камата по кредиту у случају доцње 0,00 динара, према првој варијанти, док по другој варијанти потраживање тужиоца укупно износи 2.200.721,00 динара, од чега је неизмирена главница 2.149.344,21 динар, неизмирена редовна камата по кредиту 51.376,89 динара, а затезна камата по кредиту у случају доцње 0,00 динара. У обе варијанте, судски вештак је обрачунао потраживање тужиоца према туженом на основу одредби уговора, а применом стопе редовне камате од 17,50% на годишњем нивоу, као и применом званичне стопе законске затезне камате за доцњу у измирењу ануитета, с тим што у другој варијанти налаза нису исказани трошкови обраде кредита.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд, прихватајући другу варијанту налаза судског вештака економско-финансијске струке, правилно обавезао туженог да тужиоцу на име дуга по основу предметног уговора о кредиту исплати износ од 2.200.721,10 динара, са законском затезном каматом на износ главнице од 2.149.344,21 динара почев од 22.05.2015. године па до исплате.

Одредбом члана 1065. Закона о облигационим односима, прописано је да се уговором о кредиту банка обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређен износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време, за неку намену или без утврђене намене, а корисник се обавезује да банци плаћа уговорену камату и добијени износ новца врати у време и на начин како је утврђено уговором.

На основу одредбе члана 1004.став 3. Закона о облигационим односима, ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство).

У смислу става 1.одредбе члана 277. Закона о облигационим односима, дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом.

У конкретном случају, тужени се тужиоцу обавезао за дуг његовог дужника, као јемац платац, што значи да тужиоцу као повериоцу, одговара као главни дужник за целу обавезу, која износи 2.200.721,10 динара. У том износу је садржан главни дуг који износи 2.149.344,21 динар, па је на износ главног дуга тужени дужан да тужиоцу плати и камату, имајући у виду да је камата санкција за доцњу, сходно цитираној одредби закона. Такође је тужени дужан да тужиоцу исплати и неизмирену редовну камату по кредиту у износу од 51.376,89 динара, јер се тако обавезао уговором.

Наводима ревизије ревидента неосновано се указује да је уговорена камата по предметном уговору од 17,50% на годишњем нивоу, зеленашка. Супротно тим наводима ревизије ревидента, на основу званично објављених статистичких података, референтна стопа Народне банке Србије у периоду од 29.05.2008. године до 03.11.2008. године (предметни уговор закључен је дана 17.09.2008. године) износила је у распону од 15,75 до 17,75% на годишњем нивоу. Када се има у виду да је предметним уговором уговорена редовна камата од 17,50% на годишњем нивоу, следи да се ради о каматној стопи која је у границама примењиване референтне стопе Народне банке Србије у том периоду, а не о зеленашкој камати. Због тога се наводима ревизије туженог неосновано побија правилност примене материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић